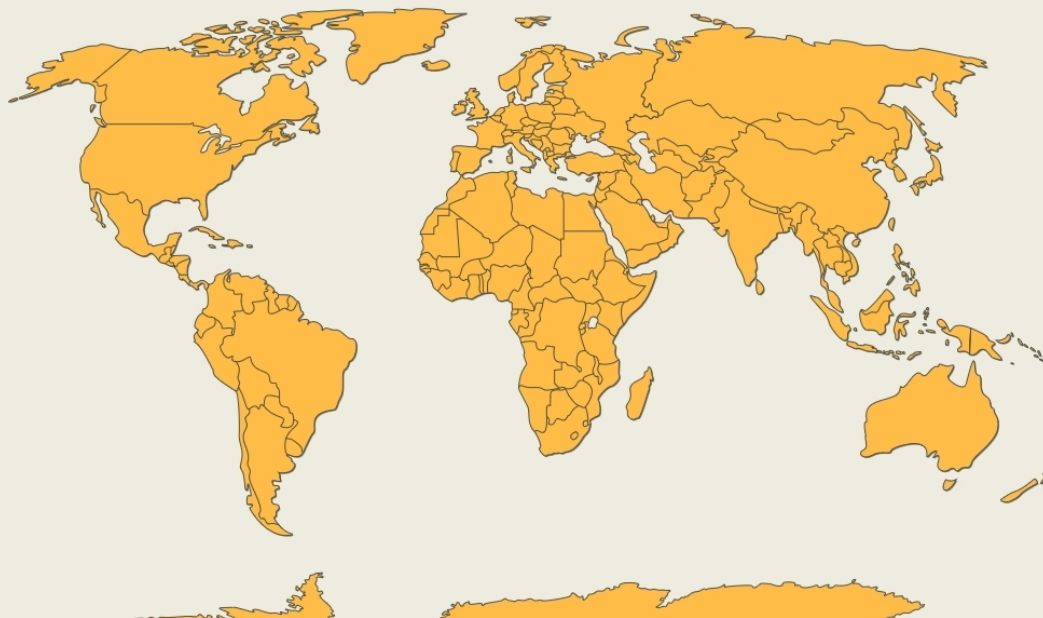

Een geschenk van de Māori

Nieuw-Zeeland | Anno 2019

Dinsdag 12 maart | Rotorua – Nationaal park Tongariro 2

1

Dinsdag 12 maart | Rotorua – Nationaal park Tongariro

Gul werpt de ochtendzon haar rosse stralen de hotelkamer binnen. Hoeveel zonneschijn er straks zal overblijven eens we duizend meter hoog op het vulkanisch plateau zitten, is nog maar de vraag. Toch zijn we hoopvol, want in het Nationaal park Tongariro hebben we een fikse wandeling voor de boeg.

Het mysterieuze Zuidland ontdekken, dat was de belangrijkste opdracht die Abel Tasman in 1642 van de VOC meekreeg

---

Onder een zonnige, wolkeloze hemel zetten we even na acht onze tocht naar het zuiden in. Jongeren in schooluniform lopen keuvelend langs de straten. Scherend licht van de lage zon zet alom nevelpluimen in een helle, witte gloed. Een treffender afscheidsbeeld van deze fascinerende stad is er niet.

Een rit van bijna tweehonderd kilometer hebben we voor de boeg. Tijd zat dus om ons nog eens in Nieuw-Zeeland en zijn ontstaansgeschiedenis te verdiepen.

Het mysterieuze Zuidland ontdekken, dat was de belangrijkste opdracht die Abel Tasman in 1642 van de Vereenigde Oostindische Compagnie meekreeg. Want de Nederlanders waren naarstig naar nieuwe markten op zoek. Op de kusten van Amerika en Afrika kregen ze immers geen voet aan de grond. Daar hadden de Spanjaarden en de Portugezen het voor het zeggen. Dus hadden ze hun

zinnen op het Verre Oosten gezet. En op het mysterieuze Zuidland, een onbekend continent dat zich op het zuidelijk halfrond zou bevinden. Goud, zilver en specerijen zouden daar in overvloed zijn. Als je tenminste Marco Polo mocht geloven.

Abel Tasman volgde een zuidelijker koers dan iemand hem ooit had voorgedaan. Het leverde hem de ontdekking van het eiland [Tasmanië](#) op, dat hij in alle bescheidenheid naar zijn baas vernoemde – Van Diemensland.

Nauwelijks een maand later kreeg hij *een groot hoog verheven landt* in zicht. Het moesten de indrukwekkende Nieuw-Zeelandse Alpen op het Zuidereiland geweest zijn, waar hij toen tegenaan keek. Zelf dacht hij dat dit [Stateneiland](#) was. Een miskleun van formaat, want dat eiland bevindt zich op de zuidelijke tip van Zuid-Amerika, helemaal aan de andere zijde van de Stille Oceaan, ruim negenduizend kilometer hiervandaan.

Een eind naar het noorden gingen de twee schepen in de beschutte omgeving van [Gouden Bay](#) voor anker, in de hoop er vers voedsel en water in te slaan. Maar dat was buiten de lokale Māori gerekend. Zoals gebruikelijk lanceerden ze hun begroetingsritueel, kwestie van de bedoelingen van die vreemde snuiters af te tasten. Dus was er onder meer trompetgeschal te horen.

Dat kunnen wij ook, moeten de Nederlanders

gedacht hebben. Prompt zetten ze hun trompetter aan het werk. Niet verstandig, als u het ons vraagt. En wij kunnen het weten. Want gisteren hebben we zelf ternauwernood zulke *pōwhiri* overleefd.

Trompetgeschal met trompetgeschal beantwoorden, voor Māori is dat een oorlogsverklaring. De grote schepen met hun kleine *waka's* aanvallen was voor hen uiteraard te hoog gegrepen. Maar zodra de Nederlanders een sloep uitzetten, was het hek van de dam. De *waka's* vielen aan, vier Nederlanders lieten het leven.

Prompt liet Abel Tasman het anker lichten, niet zonder de paradijselijke baai de naam Moordenaarsbaai te geven. Achteraf is gebleken dat dit contact, hoe kortstondig ook, volstond om de eerste Europese scheepsratten in Nieuw-Zeeland te introduceren.

Het zou nog meer dan een eeuw duren vóórleer Europeanen zich opnieuw met Nieuw-Zeeland zouden inlaten. Daarvoor was het wachten op de ongeschoolde zoon van een arme Engelse boer. Die werkte zich van scheepsjongen op een kolenschip op tot officier bij de Britse marine. Zijn afspraak met de geschiedenis kwam er in 1769. Want toen gaf de Britse marine deze James Cook de leiding over een wetenschappelijke expeditie naar Tahiti.

De zeldzame Venusovergang van 3 juni 1769

waarnemen, dat was officieel de bedoeling. Die dag zou de planeet Venus als een zwarte stip over de zon schuiven – een verschijnsel dat zich slechts twee keer per eeuw voordoet. Als je die beweging zeer nauwkeurig opmeet, kan je de afstand tussen de aarde en de zon bepalen. Maar dat moet je dan wel van op meerdere plaatsen tegelijk doen, vele duizenden kilometers van elkaar. Eén van die plaatsen was [Tahiti](#).

Wat kapitein Cook uiteindelijk ontdekte, was niet het gezochte Zuidland, maar wel het onbekende Nieuw-Zeeland

---

Enmaal de waarnemingen achter de rug, vatte Cook het geheime deel van zijn opdracht aan – het Zuidland in kaart brengen. Want dat mythische continent spookte nog altijd door de hoofden van mercantiele Europeanen.

Wat kapitein Cook uiteindelijk ontdekte, was niet het gezochte Zuidland, maar wel het onbekende Nieuw-Zeeland. Zes maanden had hij ervoor nodig om zestienduizend kilometer kust gedetailleerd in kaart te brengen, inclusief de straat tussen beide eilanden die tegenwoordig zijn naam draagt.

Kāpene Kuki was de naam die de Māori aan kapitein Cook gaven, de man die hun land op de kaart gezet heeft. Trammelant met de lo-

kale bevolking heeft Cook al die tijd nauwelijks gehad. Precies om communicatieproblemen zoals bij Abel Tasman te voorkomen had hij in Tahiti Polynesiërs aan boord genomen.

Enkele jaren later zou Cook als eerste de zuidpoolcirkel overschrijden. Drie jaar deed hij er over om helemaal rond Antarctica te varen en zo het vruchtbare Zuidland definitief naar het rijk der fabelen te verwijzen. Als er daar een continent te vinden was, moest dat zich tussen het poolijs bevinden, was zijn conclusie. Al heeft hij dat witte continent nooit in het vizier gekregen. Een markante vaststelling, want we weten nu dat hij Antarctica tot op enkele kilometers genaderd moet zijn.

Op zo'n lange tocht een derde tot de helft van je bemanning aan scheurbuik verliezen, daar keek in die tijd niemand van op. Behalve James Cook. Slechts vier van zijn mannen lieten het leven, op een totaal van 112. En dan niet eens aan scheurbuik. Zijn wondermiddel? Zuurkool – gemakkelijk te bewaren, rijk aan vitamine C.

Lang duurde het nu niet meer vooraleer in Nieuw-Zeeland spontaan de eerste kolonisten opdaagden. Een heel ander ontwikkelingsmodel dan Australië dus, dat uit een strafkolonie voor Engelse gevangenen ontstond.

Daar speelde de New Zealand Company een belangrijke rol in. Arbeiders in Groot-Brittannië werd werk in de nieuwe kolonie beloofd.

Zodra ze wat geld verdiend zouden hebben, zouden ze er bovendien een perceeltje grond kunnen kopen. Die grond had de New Zealand Company van de Māori *verworven*. Zuiver op de graat was dat niet altijd.

Ook missionarissen verschenen op het toneel – anglicanen, methodisten, katholieken. Bij de Australische Aboriginals hadden ze bot gevangen, maar bij de Māori kende hun bekehringswerk meer succes. In 1814 werd de eerste missiepost opgericht.

Het waren deze missionarissen die de taal van de Māori op schrift stelden. Want voordien gebeurde de overlevering zuiver oraal. In 1820 verscheen een eerste woordenboek *annex grammatica*. Niet meer dan vijftien letters telde het nieuwe alfabet, tien medeklinkers en vijf klinkers. Die klinkers kunnen kort zijn of lang – a of ā. Ondertussen heeft het Māori zelfs op Wikipedia een vaste stek veroverd. Momenteel telt mi.wikipedia.org 7 147 artikels – dat zijn er enkele honderden meer dan de West-Vlamsche Wikipedia.

[De ondertekening van het Verdrag van Waitangi wordt nog steeds als het stichtingsmoment van Nieuw-Zeeland gezien](#)

Een echte Britse kolonie was Nieuw-Zeeland nog altijd niet. In 1840 kwam daar verandering in. Gouverneur William Hobson wist toen een aantal Māoristamhoofden ervan te overtuigen het Verdrag van [Waitangi](#) te ondertekenen. Als Britse onderdanen zouden

ze voortaan bescherming genieten van de Britse kroon – in ruil voor enkele akkefietjes. Zo moesten ze de Britse soevereiniteit erkennen en aanvaarden dat enkel de Britse overheid gerechtigd was grond te kopen in Nieuw-Zeeland. Meteen zag ook de New Zealand Company zich de pas afgesneden.

Meer dan vijfhonderd stamhoofden ondertekenden het verdrag. Dat waren dan vooral stammen uit de kustgebieden, want het binnenland in trekken om handtekeningen te verzamelen, daar zagen de Britten het nut niet van in. Ook het Zuidereiland kwam nauwelijks in beeld. Negentig procent van de handtekeningen kwamen van het Noordereiland. Voor zover er sprake was van een handtekening, uiteraard. Want verreweg de meeste stamhoofden konden lezen noch schrijven. Een vingerafdruk of een kruisje volstond vaak.

Al snel had je de poppen aan het dansen. Slechts drie artikels telt het verdrag. Toch volstond dat om van mening te verschillen over de interpretatie ervan. Vooral de bepalingen over de overdracht van land werden door de Britten nogal losjes uitgelegd.

In 1845 kwam daar oorlog van, met aan de ene zijde Britse troepen en geallieerde Māori, en aan de andere zijde Māori en geallieerde Britse kolonisten. Burgeroorlog dus in feite. In 1872 dolven de laatste rebellen het onderspit. Een massale confiscatie van Māoriland door de Britten was het resultaat.

Nog meer dan honderd jaar zou het duren vooraleer in 1975 een permanent tribunaal opgericht werd om inbreuken op het Verdrag van Waitangi onder de loep te nemen. Sommige gebieden zijn ondertussen aan de Māori teruggegeven. De spanningen nemen af, maar van een leien dakje loopt het proces niet.

Toch wordt de ondertekening van het verdrag nog steeds als het stichtingsmoment van Nieuw-Zeeland gezien. De dag waarop dat gebeurde, 6 februari, is een nationale feestdag geworden.

Ondertussen is buiten aan het raam de [geothermische centrale van Wairakei](#) verschenen. Want we zouden het bijna vergeten – we volgen nog steeds de Thermal Explorer Highway, stroomopwaarts langs de Waikato. Onze route bevindt zich dus pal op de geologische breuklijn tussen de Pacificische Plaat en de Indo-Australische Plaat.

De oudste geothermische centrale is dit, niet alleen van Nieuw-Zeeland, maar zelfs wereldwijd. Hete stoom uit de ondergrond wordt onder hoge druk door een dozijn turbines gejaagd. Samen leveren ze 181 MW, iets minder dan de helft van [Doel 1](#). Dat de gecondenseerde stoom terug in de ondergrond gepompt kan worden, maakt het procédé in principe duurzaam.

Met hun hoogte maken de [Huka Falls](#) weinig indruk – amper negen meter. Toch loont het de moeite om even een kijkje te nemen bij de

watervallen. Al was het maar vanwege het bulderend geraas waarmee de brede Waikato zich door de smalle kloof wurmt. Of vanwege de fraaie kleuren die in dat tumult ontstaan. Inclusief regenboog.

Gaandeweg daagt aan de horizon een enorme watermassa op. [Lake Taupo](#) is dat, het grootste meer van Nieuw-Zeeland. Met een oppervlakte van 616 km² is het viermaal zo groot als het [Brussels Hoofdstedelijk Gewest](#). Niet slecht voor een caldeira.

Een enorme ontploffing moet het geweest zijn toen de supervulkaan ontplofte die deze gigantische kuip voortbracht. 1 170 km³ materie werd de lucht in geslingerd. Voldoende

om het hele Vlaams Gewest onder een stoflaag van 86 cm te doen verdwijnen. Zelfs op het eiland [Chatham](#), hier duizend kilometer vandaan, werd een laag vulkanische as van achttien centimeter dik afgezet.

Dat alles deed zich ongeveer 26 500 jaar geleden voor. Daarmee neemt deze super-eruptie met stip de eerste plaats in op de hitparade van de strafste erupties van de afgelopen zeventigduizend jaar.

En dan was dat nog maar het begin. Sedertdien zouden er nog 27 uitbarstingen geweest zijn – een mens vraagt zich af hoe men het allemaal te weten gekomen is. De meest recente eruptie dateert van omstreeks 180 n.Chr. Dat in die periode zowel in het oude Rome als in China de lucht langdurig rood kleurde, wordt door geologen aan die laatste eruptie van de Taupo toegeschreven.

Tot zover het slechte nieuws. Het goede nieuws is dat er se-

Lake Taupo, ontstaan uit een supervulkaan

dertdien van deze supervulkaan niets meer gehoord is. Dus kunnen we onbekommerd in het warme en zonnige **Taupo** rondkuieren, het stadje waar de Waikato aan Lake Taupo ontspringt.

Zo maken we met het concept van de *Liquor ban area* kennis – een zone in het stadscentrum waar je van donderdagavond 16 u. tot maandagochtend 7 u. in het openbaar geen alcohol mag meehebben of

consumeren. Enkel op terrassen met een licentie mag je dat. Boetes kunnen tot \$ 20 000 oplopen. Dat moeten we drie keer lezen vooraleer we het geloven.

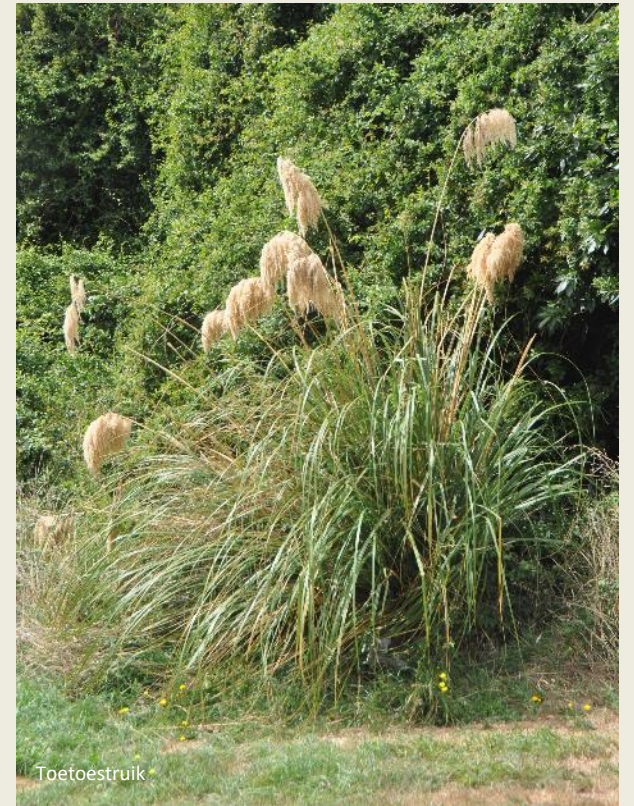
Het meer nodigt uit tot waterrecreatie. Daar getuigen de vele kleine jachten in de marina van. Parasailen is een van die sporten. Een snel bootje zoeft voorbij met twee passagiers op de vlieger.

Vissen kan je hier ook, want er zitten nogal wat regenboogforellen in het

meer. Die zijn hier in de 19e eeuw door Europeanen uitgezet. Van nature kunnen forellen zich hier niet vestigen. Dan zouden ze zich immers via de Huka Falls tegen de stroom in naar boven moeten werken. Dat is niet te doen. Om dezelfde reden zitten er ook geen palingen in het meer.

Lake Taupo is een taonga, één van de vele kostbare schatten die de Māori in hun traditie koesteren

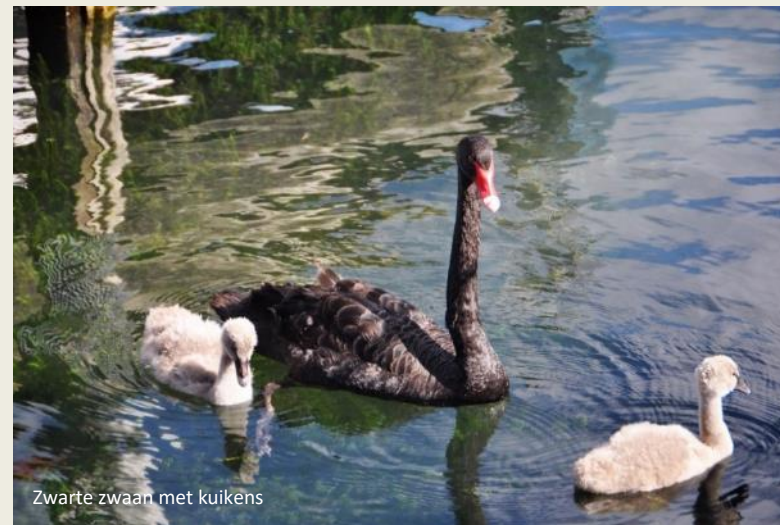
Voor de Māori is Lake Taupo altijd een *taonga* geweest, één van de vele kostbare schatten die ze in hun traditie koesteren. Dat het meer in het kader van de restauratie formeel aan de Māori teruggegeven werd, lag voor de hand. Voor recreatie op het meer kunnen de Māori dus in principe entreegelden vragen. Het water in het meer blijft ech-

Toetoestruik

ter aan de overheid toebehoren. Dat is immers veel te kostbaar. Stroomafwaarts genereren waterkrachtcentrales op de Waikato zo maar even 13 % van de totale elektriciteitsproductie van Nieuw-Zeeland.

Het wordt nu stilaan tijd om het vulkanisch plateau in het hart van het Noordereiland op te zoeken. In **Tūrangi** laten we Lake Taupo definitief achter ons. Van op **Te Ponanga Saddle** werpen we een laatste blik op het reusachtige meer met zijn turbulente

Zwarte zwaan met kuikens

Te Ponanga Saddle – Lake Taupo

geologische geschiedenis.

Het was even schrikken voor de leerlingen van de [Tamatea Intermediate School](#) uit Napier

Gaandeweg maken de dichte bossen plaats voor de open ruimte. Bleke pluimen van *toetoes* wuiven zachtjes heen en weer in de wind. Flax laat zich opmerken door zijn meterslange, dorre bloemstengels die hoog boven het gebladerte uit steken. Bomen zijn er nauwelijks, het plateau wordt gedomineerd door groene brem en bloeiende heide.

Even na twaalf maakt links in de verte de [Tongariro](#) zijn opwachting. Samen met de Ruapehu en de Ngauruhoe is hij de onbetwistbare vedette van het nationaal park dat naar hem vernoemd is. In 1887 schonken de Māori dit gebied aan de overheid, onder de strikte voorwaarde dat het in zijn natuurlijke staat gehandhaafd zou worden. Vandaar dat schaapsboerderijen er geen voet aan de grond kregen. Zo ontstond een nationaal park dat in 1990 door de Unesco als werelderfgoed erkend werd. Met zijn oppervlakte van 796 km² komt het met een derde van de provincie Limburg overeen.

Van de top van de Tongariro zien we voorlopig niets. Die is in wolken gehuld. Maar de flanken van de vulkaankegel kunnen we goed waarnemen, inbegrepen een aantal fumarolen op de helling.

Dat deze ogenschijnlijk rustige vulkanen wel degelijk actief zijn, daar bestaat geen twijfel over. Per slot van rekening bevinden we ons nog steeds op de geologische breuklijn waar de Indo-Australische Plaat de Pacifische Plaat naar beneden duwt. Subductie heet dat fenomeen. Door de wrijving tussen de platen gaan rotsen smelten. Zo ontstaat magma dat

zich een weg naar boven zoekt. Daar hoopt het zich in een magmakamer op tot de druk voldoende hoog is en de stop van de fles vliegt. Met alle gevolgen van dien.

Want op 21 november 2012 was het even schrikken voor de leerlingen van de [Tamatea Intermediate School](#) uit Napier. In het kader van hun schooluitstap hadden ze de Tongariro Alpine Crossing aangevat. Niets uitzonderlijks, die razend populaire dagtocht trekt elk jaar zestig- tot zeventigduizend sportieve wandelaars aan. Maar voor deze leerlingen leek dat op een nachtmerrie uit te draaien

Flank van Mount Tongariro met krater en fumarolen

Nationaal park van Tongariro

toen een zijkrater van de Tongariro tot uitbarsting kwam. De aswolk reikte 1,6 km hoog, gelukkig kwamen zij er met de schrik af.

Nog steeds straalt het hotel de grandeur van de roaring twenties uit

---

Heel anders verliep het de treinreizigers die op kerstavond 1953 van Wellington naar Auckland spoorden om daar de kersverse koningin Elisabeth II te groeten. Een hevige uitbarsting was het niet, maar ze volstond om de wand van het kratermeer van de Ruapehu

te doen bezwijken. Een mix van water, ijs, sneeuw en puin stortte zich met een snelheid van enkele tientallen kilometers per uur naar beneden. Daar vernietigde deze *lahar* de spoorwegbrug van [Waiouru](#), luttele ogenblikken voor de exprestrein er over reed. 151 treinreizigers lieten het leven.

Twintig voor een is het als we op de noordelijke flank van de Ruapehu voor de deuren van [Chateau Tongariro Hotel](#) gedropt worden. In het

Chateau Tongariro Hotel

hart van het vulkanisch plateau bevinden we ons hier, 1 125 m boven de zeespiegel. Geen spoor van bewoning is er zover het oog reikt. Tot 1925 heeft het geduurd vooraleer er zelfs maar een weg was die deze plek met de bewoonde wereld verbond. Voordien kwam je hier enkel na een moeizame reis te voet of te paard.

Een heksentoer bleek het om op deze locatie de bouw van een hotel gefinancierd te krijgen. Maar op 1 augustus 1929 was het zover.

Chateau Tongariro Hotel opende de deuren voor zijn gasten – voorlopig zonder meubels in de kamers, want daar was het nog enkele maanden op wachten.

Al is de oorspronkelijke glorie wat weggeëmsterd, nog steeds straalt het hotel de grandeur van de *roaring twenties* uit. In de lounge druipt de nostalgie van de drapeorieën. Rustige pianomuziek weerklinkt door de ruimte, het vuur knettert zachtjes in de open haard, het personeel zweeft geruisloos over het vast tapijt, de gasten zakken diep in de stoffen zetels weg. In de Ruapehu Lounge

neem je je *high tea* volgens de regels van de kunst, uiteraard met uitzicht op een vulkaan of twee.

Het zijn vooral de wuivende pluimen van toetoes die boven het alpiene struikgewas uit steken

---

Een bordje herinnert ons aan de kledingvoorschriften vooraleer we de eetzaal betreden. We trekken ons T-shirt recht en frommelen wat aan onze broek. Hadden we vanmorgen dan toch maar die andere schoenen aange-trokken.

Een vulkanische modderstroom kan ons hier niet treffen. Enkel puin dat door een vulkaan weggeslingerd wordt

---

Na de buffetlunch strijken we even in onze kamer neer, kwestie van te checken of de meubels er nog staan. Geen signaal beschikbaar vanwege atmosferische omstandigheden, luidt het op het tv-scherm. Dat zal ons worst wezen, maar het zegt iets over de afgelegen plek waar we ons bevinden.

Instructies voor een eventuele evacuatie zijn

wel beschikbaar. Mocht de sirene weerklinken, dan horen we ons stante pede naar het verzamelpunt vóór het hotel te begeven. Behalve als het om een *lahar* zou gaan. Want dan geldt precies het omgekeerde consigne – binnen blijven. Het hotel bevindt zich immers in een *Lahar Safe Zone*. Dat is alvast een meevaller. Een vulkanische modderstroom kan ons hier dus niet treffen. Enkel puin dat door een vulkaan weggeslingerd wordt.

Allengs staan we te popelen om deze prachtige omgeving te voet te verkennen. Om half

drie trekken we er op uit. Een tocht van ongeveer 6,5 km zal ons naar de Taranaki Falls voeren. Het weer zit goed, er hangt een dichte bewolking, maar geregeld weet de zon er doorheen te breken.

Eens te meer blijkt het een voortreffelijk wandelpad te zijn. Eertijds was dit een van de *horse tracks* waarlangs toeristen de omgeving verkenden. Het pad zal ons dwars over de lavahellingen van de Ruapehu voeren, met 2 797 m de hoogste berg van het Noordereiland. Zijn top kunnen we van hieruit voorlopig niet zien, die zit rechts achter de helling verscholen. Hetzelfde geldt voor de Tongariro en de Ngauruhoe, maar daar zijn het wolken die ons parten spelen.

Links kijken we zo ver het oog reikt op het centrale plateau neer. Bomen zijn er weinig, de lage struiken belemmeren het zicht nauwelijks. Het zijn vooral de wuivende pluimen

van *toetoes* die boven het alpiene struikgewas uit steken.

---

*Als een dikke tong vol grillige brokken
puin wijst de gestolde massa in de
richting van de vallei*

Onder meer de *mānuka* komt hier voor, de struik die door de Māori vooral voor zijn antiseptische kwaliteiten gewaardeerd werd en door de Europeanen vooral voor zijn honing. Ook de *koromiko* laat zich naast het pad opmerken. Zijn kleine, witte bloempjes bloeien als een dikke korenaar rond een stengel.

Dan voert het pad ons een bos in. Mos en epifyten zijn er te kust en te keur. Waar het wat vochtiger is, in de schaduw van het gebladerte, daagt er al eens een plant met lange, speervormige bladeren op. Een flax, zo lijkt het. Maar dat klopt niet, want deze plant

koestert trosjes van oranje bessen in haar hart. Het is een *astelia grandis*, zullen we later vernemen. Meer bepaald de vrouwelijke versie ervan, want deze plant is tweehuizig. Mannelijke planten moeten het zonder die fraaie bessen stellen.

Zo bereiken we de rand van een oude lavastroom, niet eens zo ver van ons hotel verwijderd. Tot hier stroomde dus ooit lava uit de Ruapehu. Tegenwoordig wijst die gestolde massa als een dikke tong vol grillige brokken puin in de richting van de vallei.

Recht voor ons uit ligt de [Ngauruhoe](#), de benjamin van de drie beroemde vulkanen. Nauwelijks 2 500 jaar geleden liet hij als kersverse vuurspuwer voor het eerst van zich horen. Maar al snel wist hij zijn faam te vestigen. Minstens om de negen jaar kwam het tot een stevige uitbarsting. Tot de vulkaan er

in 1975 om onduidelijke redenen de brui aan gaf.

En dan gebeurt het onwaarschijnlijke. De top van de Ngauruhoe komt helemaal uit de wolken tevoorschijn

---

Jammer genoeg zit zijn top achter wolken verscholen. Al lijken die een spelletje met ons te spelen. Voortdurend tarten ze onze nieuwsgierigheid en geven ze kleine stukjes van de flank bloot. En dan gebeurt het onwaarschijnlijke. De top van de Ngauruhoe komt helemaal uit de wolken tevoorschijn. Een perfecte vulkaankegel is het, eentje zoals we die indertijd in onze schoolboeken hebben leren kennen.

Een perfect model ook voor de Doemberg, vond Peter Jackson toen hij The Lord of the Rings ging verfilmen. Het is in het vuur van

Wairererivier, Ruapehu verscholen in de wolken

Afdaling naar Wairerevallei

Waterval van Taranaki

die vulkaan dat lord Sauron – de slechterik van dienst – de *Ene Ring* smeedde, de ring die alle andere ringen regeert. Niets of niemand kan de *Ene Ring* vernietigen. Behalve het vuur van de Doemberg uiteraard.

Waar ons pad de Wairere kruist, ligt er een stevige brug over het klaterend riviertje. In principe kunnen we rechts in de verte de Ruapehu zien, maar die blijkt zich ook achter wolken te verstoppen. Een steile trap voert ons naar beneden naar de waterval van Taranaki. Van een hoogte van twintig meter

stort de Wairere er zich in een idyllische blauwgroene poel.

Weer wacht ons een indrukwekkend woud, ditmaal van schijnbeuken. Een typische boomsoort van het zuidelijk halfrond is dit, men heeft er zelfs op Antarctica fossiele resten van gevonden. Met echte beuken hebben ze genetisch niets gemeen. Die komen enkel in het noordelijk halfrond voor.

Dan komen we uit het bos tevoorschijn en kijken weer over de vlakte uit. Een prachtig

stukje natuur ontvouwt zich nu voor onze ogen. In de verte wenkt ons het hotel. Mooier kan het nauwelijks gelegen zijn.

Een typische boomsoort van het zuidelijk halfrond is dit, men heeft er zelfs op Antarctica fossiele resten van gevonden

---

Tussen de lage struiken valt vooral de rode tussock op, een endemische grassoort. Her en der reiken de dikke bundels van bruinrode stengels meer dan een meter hoog.

---

*De natuurlijke evolutie heeft
de rode tussock van een slim
overlevingsmechanisme voorzien*

Gemakkelijk heeft deze rode *tussock* het niet om zich voort te planten. Want haar zaden zijn gegeerde knabbeltjes. Konijnen en andere zoogdieren laten die niet zomaar liggen. De natuurlijke evolutie heeft haar daarom van een slim overlevingsmechanisme voorzien. Geduldig werkt de plant enkele jaren aan haar zaadproductie. Tot ze haar zaadjes op een gegeven moment massaal over de omgeving verspreidt. Zo massaal, dat er altijd wel enkele overblijven.

Maar eens ze voet aan de grond gekregen heeft, is het een blijvertje. Want de taaie *tussock* kan tegen een stootje. In weer en wind weet ze zich te handhaven, zelfs op voedselarme gronden. Al zal dat vandaag geen probleem geweest zijn onder dit aangename herfstzonnetje.

[Top](#)

Jaak Palmans

© 2019

Lees het vervolg in (4/11)

[De kostbare schatten van moeder Aarde](#)

